

Observasjonsskjema for studenter i praksis, Lærerutdanning for tospråklige lærere

Om skjemaet: I løpet av hver praksisperiode skal studentene som tar Lærerutdanning for tospråklige lærere fylle ut to observasjonsskjema. I forkant av økten som observeres skal del 1 og 2 fylles ut, fortrinnsvis i samarbeid mellom praksislærer og student. I løpet av undervisningsøkten gjør studenten notater som trengs for å fylle ut resten av skjemaet, dvs. del 3, 4 og 5. I etterkant av økten fyller studenten ut resten av skjemaet og leverer det til praksislærer. Observasjonsskjemaene skal være grunnlag for veiledningssamtaler. Praksislærer sender kopi av ferdig utfylte og godkjente observasjonsskjema til praksisleder ved UiA etter praksis sammen med vurderingsskjema.

Skole:	Eksempelskolen	Trinn:	4. trinn	Fag:	Samfunnsfag
1. Forberedelse: Beskrivelse av fysiske rammer for undervisningen					
Rommets størrelse, plassering av elever i rommet, undervisningsutstyr	Undervisningen foregår i et ordinært klasserom. Elevene sitter i grupper, og i timen skal de gjøre hvert sitt gruppearbeid som skal handle om hva som skjer i en offentlig bygning, sykehus, politi, brannstasjon, skole og kommunehus. Gruppene skal lage hver sine veggaviser. Timen er dobbel, 90 minutter i alt, rett før spisetid og langt friminutt.				
Antall i klasserommet	Elever:	Jenter / Gutter:		Minoritetsspråklige:	
	22	11/11		4	
	Lærere:	Assistenten:		Andre voksne:	
	1	0		student (meg)	
2. Forberedelse: Forberedte observasjonsspørsmål					
Disse sidene ved lærerens opptreden vil jeg særlig observere:	Jeg vil studere hvordan læreren håndterer endringer i aktiviteter. Hvordan hun formulerer seg, hva slags kroppsspråk hun bruker og hvordan hun bruker øyekontakt.				
Disse elevenes aktiviteter og læring vil jeg særlig observere (velg en eller to):	Jeg vil særlig observere Vina og Malik som begge er tospråklige. Vina klarer seg ganske godt selv, og er god til å spørre når hun står fast. Malik trenger mye støtte.				
Disse sidene ved organiseringen av undervisningsøkten vil jeg særlig observere:	Jeg vil se hvordan læreren sammen med elevene klarer å holde orden på utstyr som brukes, og om arbeidet med veggavisene bidrar til å involvere alle elevene. Jeg vil også se på om en slik elevaktiv måte å jobbe på bidrar til læring, især for Vina og Malik.				
3. Observasjon: Klasseledelse					
Hva slags beskjeder blir gitt i starten av timen, og hvordan gis beskjedene?	Læreren var tydelig og presis på beskjedene. Hun gav en elev fra hver gruppe særlig ansvar for utstyret og en annen særlig ansvar for å lede en diskusjon om hvem som skulle gjøre hva. Det var 4 eller 5 roller i hver gruppe som var tydelig definert. Malik trengte ekstra hjelp for å forstå beskjeden og sin rolle – men han kom etter hvert i gang og tegnet sin politibil.				
Hvordan kommuniserer læreren med elevene	Læreren tar stadig overblikk over klasserommet og gir blikkontakt med alle elevene flere ganger gjennom timen. Hun gir små råd og				

gjennom timen. Hva gjør læreren for å holde fokus på arbeidet i timen?	oppmuntringer til de fleste. Omtrent midt i timen var det et tilløp til konflikt mellom to av guttene i klassen. Læreren meglet greit, og de kom seg tilbake til arbeidet.
Hvordan brukes tiden i klasserommet. Hvor stor andel av undervisningstiden brukes på læringsaktiviteter, og hva annet brukes tiden på?	Tiden ble brukt nokså effektivt, ganske mye av tiden brukte elevene på å skrive og tegne det som skulle opp på veggavisen. De siste 12 minuttene ble brukt til å presentere de fem veggavisene – sykehus, politi, brannstasjon, skole og kommunehus. Utenom konflikten som ble nevnt over ble stort sett hele timen benyttet på arbeidet.
4. Observasjon: Læringsledelse	
Hva slags læremidler ble benyttet i økten? Hvordan vurderer du valg av læremidler?	Elevene har en lærebok som heter Samfunn 4, der stod det en del om alle de fire husene som ble nevnt. En del av elevene skrev av fra boka. Det var også noen chromebook-datamaskiner i klasserommet som elevene brukte for å finne fakta på. Jeg mener disse lærebøkene fungerte, men det kan godt være elevene hadde lært mer om læreren hadde hatt en litt lengre introduksjon med fortelling og bilder.
Hvordan ble lærestoffet forklart?	Læreren gav en veldig kort beskrivelse av disse bygningene som «alle eier», og at man kan «få hjelp» der. Dette var enkelt og forståelig, men kort. Vina så ut til å forstå hele introen. Malik fikk ekstra oppfølging både av læreren og av medelever i gruppa.
Var lærestoffet på et faglig nivå tilpasset elevene?	Lærestoffet var greit forståelig for alle elevene, men kanskje litt enkelt for de flinkeste. Stoffet ble differensiert ved at enkelte elever kunne finne mer sammensatte fakta på chromebook-datamaskiner. Det var for øvrig bare en som gjorde det. De andre brukte hele tiden på mer enkel gjengivelse. Det kan godt være flere burde motiveres til å finne flere og andre fakta. Det var for øvrig et par elever som laget svært fine tredimensjonale tegninger av bygninger.
I hvilken grad var elevene aktive i læringsaktiviteter.	Elevene var aktive både i organisering, produksjon og fremvisning av veggaviser. Både Vina og Malik brukte det aller meste av tiden på å jobbe med sin del av veggavisen.
Hva lærte elevene i denne økten?	Det er usikkert hvor god kjennskap og bevissthet elevene har om hva slags hjelp man kan få av ulike offentlige instanser fra før. De ble i hvert fall bevisstgjort hva som skjer i de forskjellige bygningene, og at disse er felles eiendom for alle som bor i et land. Jeg spurte Malik i forlengelse av timen hva han hadde lært, han sa at han hadde lært om bygninger i Norge.
5. Observasjon: Mangfoldsledelse	
Observerte du utfordringer som handler om språk i undervisningsøkten? Hvordan ble de håndtert?	Særlig for Malik var det vanskelig å forstå det læreren og medelevene sa. Det var imponerende å se både hvordan læreren og medelevene bidro for å få ham involvert i undervisningen. Det så ut for meg som om Vina også misforstod noen av beskjedene i starten, men jeg tror hun fikk hjelp av medelever. I hvert fall ble det et fint resultat.

Observerte du utfordringer som handler om ulikheter i faglig nivå i undervisningsøkten? Hvordan ble de håndtert?	Instruksjonen som ble gitt i starten av timen var enkelt, og tilpasset elever på et nokså lavt nivå. Jeg tenker at noen av de flinkeste elevene godt kunne hatt mer å strekke seg etter, at de ikke ble nok utfordret. Planen var at elevene selv skulle differensiere arbeidet etter sitt eget nivå, det skjedde bare i noen grad. Se punkt om læringsledelse 4.3.
Observerte du utfordringer som handler om samhandling mellom ulike grupper blant elevene i undervisningsøkten. Hvordan ble de håndtert?	Lite av tiden ble brukt på utfordringer i samhandling, men som nevnt over var to av guttene i en konflikt. Jeg tror de hadde snakket om noe som handlet om søsken og familie, og at de var uenige. Læreren lyttet til begge, og meglet. Det virker som det hjalp.

Skjema var grunnlag for veiledning dato: Eksempeldato

Eksempelstudent

Signatur student

Eksempelfaglærer

Signatur faglærer

EKSEMPEL